

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, MEITANI G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă timbrul postal

S U M A R

Prescripția comercială curge ea între soți? — Controversă vie și stăruitoare de d-l profesor D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I:* Direcția C. F. R. cu Elena Anton. — *Secțiunea II:* Vasile I. Carp cu Ministerul public.

Curtea de apel din Craiova, secțiunea I: Barbu Catană cu Elena N. Fulgulescu.

Tribunalul județului Constanța: Eufrosina Rădulescu cu Ministerul de finanțe.

Judecătoria ocolului II rural, Bazargic: Gheorghe M. Ief cu Cassa Pădurilor.

Prescripția comercială curge ea între soți? — Controversă vie și stăruitoare

Știm că, după art. 1881 din codul civil, prescripția nu curge între soți, pe cât timp țire căsătorie¹⁾, iar după art. 946 din codul comercial, prescripția curge contra femeii măritate. Chestiunea este de a se ști dacă această prescripție curge și în contra bărbatului? Cu alte cuvinte, prescripția comercială curge ea între soți prin derogare dela art. 1881 c. civil? Afirmativa este generalmente admisă în Italia. Iată cum se exprimă, în această privință, un autor:

«L'art. 916 C. com. (al nostru 946) ha dato materia a discussione non lieve in quanto ha stabilito che «la prescrizione commerciale corre eziandio contro la moglie», perchè in esso si rileva che la eccezione non è fatta a favore della moglie contro il

marito. Certo il testo di legge, interpretato alla parola, non può generare dubbio alcuno; esso dice, con chiarezza: la prescrizione corre contro la moglie, e non si può aggiungere corre contro il marito».

Acest autor adaogă însă imediat:

«Ma questa imperfezione di linguaggio produce una disparità di trattamento tra marito e moglie, che non ha potuto essere nella mente del legislatore»²⁾.

Un alt autor italian zice, de asemenea, că art. 916 din codul de comerț italian, deroagă dela art. 2119 c. civ., (al nostru 1881), pentru a nu avantaja condițiunea femeii în contra altor creditori ai bărbatului:

«Questo articolo (916 C. com.) contenga un'assoluta deroga al art. 2119 C. civ., per non avvantaggiare la condizione della moglie sopra gli altri creditori del marito».

Și mai departe acelaș autor adaogă:

«A rigor di logica, se la prescrizione commerciale non è sospesa a favore della moglie contro il marito, non può rimaner sospeso a favore del marito contro la moglie; purè il codice commerciale non lo dice, e apre l'adito se non m'inganno, ad una contraddizione. Ci pare pertanto, che la disposizione dell'art. 916 sia in questa parte mal ponderata, e non coordinata con le disposizioni del codice civile»³⁾.

2) Vezi Galdi, *Della prescrizione*, II, 108, p. 106, 107.

3) Giorgio Giorgi, *Teoria delle obbligazioni nel diritto moderno italiano*, VIII, 257, p. 365 (ed. a 3-a).

1) Vezi tom. XI al coment. noastre, p. 191, 192.

In fine, un alt autor observă, de asemenea, că art. 916 din codul de comerț italian, este incomplet, fiindcă el nu face să curgă prescripția acțiunilor bărbatului contra femeii, pe când, din contra, el face să curgă acțiunile femeii contra bărbatului.

«Osserviamo che l'art. 916 è incompleto, perché non fa correre la prescrizione delle azioni del marito contro la moglie, e la fa correre per le azioni della moglie contro il marito, nè è coordinato col'art. 2119 C. civ.»

Și acelaș autor adaogă :

«Non è possibile che il legislatore abbia voluto creare la più iniqua disparità fra i coniugi, calcando sul più debole e favorendo il più forte»⁴⁾.

Să ne erte cetitorii dacă am reprodus aceste citații în frumoasa limbă italiană. Aceasta am făcut-o anume pentru ca fiecare să poată vedeă în original argumentele ce aduc autorii italieni pentru a ajunge la concluzia, inadmisibilă după noi, deși această concluziune este admisă de unii și în Franța⁵⁾, și anume: că legea comercială a înțeles a pune mai presus interesul bănesc al soților decât pacea și liniștea în familie. Autorii de mai sus, oricare ar fi autoritatea și puterea argumentărei lor, nu ne-au putut convinge. În adevăr, sunt cunoscute motivele pentru care art. 1881 din codul civil, a suspendat prescripția dintre soți. Oratorul guvernului, Bigot-Préame-neu, a spus-o în termeni elocinți, în expunerea de motive a acestui text. Iată propriile sale cuvinte :

«Quant aux époux, il ne peut y avoir de prescription entre eux. Il serait contraire à la nature de la société du mariage que les droits de chacun ne fussent pas l'un à l'égard de l'autre respectés et conservés. L'union intime qui fait leur bonheur est en même temps si nécessaire à l'harmonie de la société, que toute occasion de la troubler est écartée par la loi. Il ne peut y avoir de prescription quand il ne peut même pas y avoir d'action pour l'interrompre»⁶⁾.

4) Pugliese, *La prescrizione estintiva*, II, 210 (ed. a 2-a).

5) Vezi Colmet de Santerre, VIII, 359 bis XV. Vezi și Pand. belges, v^o *Prescription en général (mat. civile)*, unde se zice că art. 2253 din codul francez (al nostru 1881) nu se aplică prescripțiilor statornicite de codul comercial.

6) Vezi Troplong, *Prescription*, II, 742, care reproduce aceste cuvinte ale lui Bigot-Préame-neu.

Prescripția dintre soți doarme, după cum zice Giorgio Giorgi, pentru că între bărbat și femei trebuie să doarmă și cauzele de discordie la care poate da loc conflictul de interese comune. Dar să ne fie permis de a reproduce și aci înseși cuvintele frumoase ale citatului autor italian :

«La prescrizione dorme fra coniugi, affinché tra marito e moglie dormano almeno le cause di discordia derivanti dal conflitto degli interessi. Onesto scrupolo dei moderni legislatori civili, che non a per altro formato i compilatori dell'ultimo codice di commercio italiano. La legge civile non volle, che un coniuge si trovasse mai nella necessità di accostarsi all'altro con le mani.

Di citatorie piene e di libelli,
D'esamine, di carte e di procure⁷⁾.

Or, dacă aceste sunt motivele pentru care prescripția civilă nu curge și nu trebuie să curgă între soți, aceleași motive nu există oare și în materie comercială? Răspunsul nu poate fi decât afirmativ. Ca argument de text vom observă, că legea comercială nu zice că prescripția curge *între soți*, sau *între bărbat și femei*, după cum ar fi zis desigur dacă ar fi înțeles a derogă dela legea civilă⁸⁾. Art. 946 din codul nostru comercial, ca și art. 916 din codul italian, zice că prescripția comercială *curge în contra femeii măritate*, referindu se, de bună seamă, la acțiunile ce ea ar aveă în contra terțiilor, iar nu la acțiunile dintre soți. Art. 946 din codul nostru comercial n'a înțeles, deci, să deroge dela art. 1881 din codul civil, ci numai dela art. 1876, care oprește cursul proscripției în contra minorilor și interzișilor⁹⁾. Codul comercial neavând nicio dis-

7) Giorgio Giorgi, *op. cit.*, VIII, 256, p. 364. Cele două versuri reproduse de acest autor sunt din Ariosto, *Orlando furioso*, cant. XIV, stanza 74 (*nella personificazione della discordia*).

8) Cpr. Vidari, *Corso di diritto commerciale*, IX, 9074, p. 483 (ed. a 4-a).

9) «Suspendarea prescripției este cărmuită de dreptul civil încât privește raporturile dintre soți, cu toate că, în art. 916 C. com. (al nostru 946), citim că prescripția curge chiar în contra femeii», zice Cesare Vivante. «*La sospensione della prescrizione va regolata secondo il diritto civile eziandio nei rapporti fra coniugi, sebene si legga nell'art. 916 che la prescrizione corre anche contro la moglie*». (*Trattato di diritto commerciale*, IV, 2220, p. 795). Cpr. Carlo Fadda, în traducerea italiană a Pandectelor lui Windscheid, I, p. 1136 (ed. din 1902). *Contrà*: Nota lui P. E. Bensa în aceeaș traducere, I, p. 1137.

poziție asupra prescripției dintre soți, cade argumentul acelor care susțin că din art. 916 ar rezultă că bărbatul poate prescrie în contra soției sale, facultate pe care femeia n'ar avea-o în contra bărbatului, ceea ce ar fi nedrept, *una mostruosissima consequenza*, după expresia unui autor¹⁰). Codul comercial fiind deci mut asupra prescripției dintre soți, trebuie, conform principiilor mai sus expuse, să aplicăm în specie codul civil, adică art. 1881; căci după art. 1 din codul comercial, în toate cazurile neprevăzute de codul de comerț se aplică codul civil. Suspendarea prescripției dintre soți fiind regula dreptului comun, curgerea prescripției între ei este o excepție, și orice excepție cere un text *expres* de lege, iar nu argumente ca cele pe care le dau autorii italieni. Autorii, pe care i-am reprodus mai sus sunt greșiți în concluzia lor, fiindcă pleacă dela un punct greșit, și anume: că, bărbatul poate prescrie în contra femeii, iar femeia nu poate în contra bărbatului, ceea ce, după părerea noastră, nu este adevărat. Conchidem deci că art. 946 din codul comercial este străin de prescripția dintre soți. Chiar dacă am rămâne singur de această părere, nu putem urmări doctrina italiană pe calea pe care a apucat-o.

D. Alexandresco

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 7 Noembrie 1914

Președintele d-lui C. R. Manolescu, președinte

Direcția C. F. R. cu Elena Anton

PENSIUNE. — CASSA DE CREDIT ȘI AJUTOR A C. F. R. — PENSIUNE. — DACA EXCLUDE DREPTUL LA DAUNE. — ART. 5, 28, 29 ȘI 31 DIN STATUTELE CASSEI DE CREDIT ȘI AJUTOR AL C. F. R.

CĂILE FERATE ROMÂNE. — INSTRUCȚIUNI. — DACA AU CARACTERUL UNOR LEGI OBLIGATORII ȘI POT FI ATACATE CU RECURS. — ART. 39 DIN REGULAMENTUL DE EXPLOATARE AL C. F. R.

LUCRU JUDECAT. — INSTANȚĂ PNEALĂ. — ART. 1201 C. CIV.

¹⁰ Ajutorul lunar ce se dă văduvei și minorilor funcționarului decedat în baza statutelor Casei de ajutor a căilor ferate române, constituie

10) Vezi Mortara, *Il Codice di commercio italiano commentato*, VIII, 157, p. 197 (ed. din 1891).

un drept de pensie analog cu cel prevăzut în legea generală de pensii, deci un drept distinct de dreptul pe care îl are orice parte prejudiciată de a cere daune conform dreptului comun, astfel că acordarea unei atari pensii nu poate interzice justiției dreptul de a acorda daune pentru accidente imputabile culpei prepușilor direcțiunei.

²⁰ Instrucțiunile de serviciu și ordinele date de direcția căilor ferate române, subalternilor săi, neavând caracterul unor legi obligatorii, nu pot fi atacate cu recurs în casație pe motiv de violare sau rea interpretare.

³⁰ Hotărârea instanței penale constituie lucru judecat pentru instanța civilă în ce privește existența faptului care formează baza comună a acțiunii publice și a celei civile isvorâtă din delict.

No. 519. — Respins recursul făcut de Direcția C. F. R., contra deciziei No. 102 din 1913, a Curții de apel din Iași, secția I, în proces cu Elena Anton.

S'a citit raportul făcut în cauză.

S'au ascultat: d-l avocat Chirișescu, pentru recurentă, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Herovanu pentru intimată în combateri; d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni pentru respingere.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare:

Violarea art. 5 al. b și f, art. 28, 29, 31 din statutele cassei de credit și ajutor a C. F. R.

Având în vedere că, prin decizia adusă în recurs, Curtea de apel a admis acțiunea introdusă de intimata Elena Anton, personal și ca tutoare a minorilor săi copii, obligând direcția Căilor Ferate să plătească numitei lei 12.000 cu titlu de daune pentru moartea soțului și tatălui lor, Mihail Anton, într'un accident de tren provocat din culpa mecanicului D. Economu, prepusul Direcției;

Având în vedere că, se constată că Direcția a opus înaintea Curței de apel că intimata nu are dreptul și calitatea de a face această acțiune întru cât primește o pensie de 45 lei lunar dela Cassa de Credit și ajutor a Căilor Ferate, care are caracterul unor daune convenționale în caz de accident și esclude orice alte daune, materiale sau morale cerute conform dreptului comun;

Considerând că, din economia statutelor Cassei de Credit și ajutor a Căilor Ferate rezultă că ajutorul lunar ce se dă văduvei și minorilor funcționa-

rului decedat are loc nu numai pentru infirmități și incapacități produse din accident, ci și pentru incapacități produse în timpul și cu ocaziunea serviciului, din orice cauză, și că dreptul membrului înscris se acordă la orice vârstă și dintr'un fond alimentat în prim loc din reținerile asupra salariului său, de unde rezultă că acest ajutor constituie un drept de pensie analog cu cel prevăzut în legea generală de pensii, deci un drept distinct de dreptul ce are orice parte prejudiciată de a cere daune conform dreptului comun;

Considerând că, dacă s'ar fi înțeles că, pensiuina ce văduva și minorii funcționarului decedat prin accident, au dreptul să primească după statutele Cassei de Credit și ajutor, interzice justiției dreptul de a acorda daune pentru accidentele imputabile culpei prepușilor Direcției, o asemenea gravă derogare de la principiile dreptului comun ar fi fost prevăzută expres, fie în acele statute, fie în legea de aplicare a Căilor Ferate;

Că, în lipsa unui text de lege care să apere Direcția de daune, tot ce se poate susține de recurența Direcției este numai ca instanțele judecătorești să aibă în vedere pensiuina ca un element de fapt în fixarea quantumului daunelor, ceea ce Curtea de apel a și făcut în speță, de oarece numai în vederea pensiuinei ce primește intimata a admis apelul Direcției și a redus de la 21.000 lei la 12.000 lei, daunele apreciate de prima instanță;

Că, prin urmare, Curtea de apel, hotărând că dreptul la pensie nu ridică intimitei dreptul la daune după dreptul comun, când accidentul este imputabil unei culpe a prepușilor Direcției, n'a violat statutele Cassei de Credit și ajutor a Căilor Ferate și motivul de casare este neîntemeiat;

Asupra motivului II de casare:

„Violarea art. 39 din regulamentul de exploatare a C. F. R. art. 435 și următorii din instrucțiunea XII, de mișcare și art. 35 din colecția ordinelor privitoare la mișcare, și la îndatoririle frânarilor.“

Având în vedere că Curtea de apel înlătură susținerea recurenței, că victima se găsea în culpă comună cu mecanicul Economu, pe motiv că, după instrucțiunile de serviciu privitoare la îndatoririle frânarilor, aceștia n'au obligațiunea de a strânge frâna decât numai când trenul merge la vale; că,

această motivare este atacată prin motivul de casare ca o violare a acestor instrucțiuni;

Considerând că, instrucțiunile de serviciu și ordinele date de Direcție subalternilor săi, neavând caracterul unor legi obligatorii nu pot fi atacate în casațiune pe motiv de violare sau rea interpretare, așa că motivul de casare este neîntemeiat.

Asupra motivului III de casare:

«Violarea art. 1201 c. civ., și exces de putere.

«Curtea consideră ca lucru judecat într'o instanță de daune, decizia No. 472 din 1911, a Curții de apel secția I, dată într'o instanță penală, în care Direcția nu a figurat ca parte civilă, și sub nici un alt titlu».

Având în vedere, că Curtea de apel, pentru a stabili culpa mecanicului D. Economu, prepusul Direcției, ia de bază deciziunea penală prin care acesta a fost condamnat la o lună închisoare pentru delictul de omucidere prin imprudență, comis asupra lui Mihail Anton, și în care proces Direcția n'a figurat ca parte civilă;

Considerând că hotărârea instanței penale constituie lucru judecat pentru instanța civilă în ce privește existența faptului care formează baza comună a acțiunii publice și a celei civile izvorâtă din delict;

Că, dar, Curtea de apel, judecând că deciziunea penală prin care s'a stabilit culpabilitatea prepusului Direcției, este opozabilă acesteia, deși n'a figurat în instanța penală, n'a violat art. 1201 c. civ., și n'a comis un exces de putere;

Că, prin urmare, motivele de casare nefiind fondate, recursul câtă să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA II

Audiența dela 14 Mai 1914

Președința d-lui Elef. G. Economu, consilier

Vasile I. Carp cu Ministerul public

JOC LA NOROC. — LOCAL DE CÂRCIUMĂ. — LIPSĂ DE PERMANENȚĂ ȘI CONTINUITE. — ART. 350 C. PEN.

Un joc la noroc cu titlu original și izolat, ținut într'un local de cârciumă în care jucătorii s'au întâlnit accidental, fără ca acest local să fi fost deschis publicului în mod obișnuit pentru asemenea jocuri sau să fi fost destinat acestui scop, nu poate constitui delictul prevăzut de art. 350 din codul penal.

No. 1317. — Casată, după recursul făcut de Vasile P. Carp, sentința tribunalului Tutova, No. 160 din 1914. În lipsa recurentului, s'a ascultat dl procuror M. Vidrașcu, în concluziuni puse pentru admiterea recursului.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere și violare de lege, de oarece nu s'a dovedit că în mod obișnuit am jucat cărți, ci numai o singură dată la 16 Ianuarie, când toată lumea joacă la anul nou și cu toate acestea am fost condamnat».

Având în vedere sentința supusă recursului prin care recurentul Vasile I. Carp, a fost condamnat la 30 lei amendă, în baza art. 350 din codul penal pentru că a ținut casă de jocuri de noroc ;

Considerând că, pentru a pronunța contra recurentului o condamnățiune, în temeiul art. 350 din codul penal, tribunalul se mărginește a constata că recurentul a fost surprins jucând cărți pe bani în stabilimentul său de cârciumă, în ziua de 3 Iunie 1912 ;

Considerând că, ținerea unei case de joc de noroc care constituie delictul din art. 350, c. pen., presupune un stabiliment de joc, având un caracter de permanență și de continuitate în care jucătorii sunt primiți obștește sau după recomandățiuni ; că, prin urmare, un joc de noroc cu totul ocazional și izolat, ținut într'un local de cârciumă în care jucătorii s'au întâlnit accidental, fără ca acest local să fi fost deschis publicului în mod obișnuit pentru asemenea jocuri sau să fi fost destinat acestui scop, nu poate constitui delictul prevăzut de menționatul text de lege ;

Că, dar, faptul imputat recurentului, astfel cum este constatat de instanța de fond nu justifică condamnățiunea pronunțată contra recurentului în baza art. 350 din codul penal, și ca atare, motivul invocat se găsește întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA

SECȚIUNEA I

Audiența dela 26 Septembrie 1914

Președința d-lui Al. Radian, consilier

Barbu Catană cu Elena N. Fulgulescu

URMĂRIRE IMOBILIARĂ. — CONTESTAȚIUNE. — TERMEN. — ART. 399 URM. ȘI ART. 525, PR. CIV.

URMĂRIRE IMOBILIARĂ. — CONTESTAȚIUNE. — TERȚIU. — ART. 525 ȘI 568 PR. CIV.

1° Când e vorba de urmăriri imobiliare se aplică dispozițiunile speciale prevăzute de art. 525 pr. civ., după care contestațiunile în această materie

trebuesc făcute cu 20 zile înainte de adjudecarea provizorie, iar nu art. 399 și urm. pr. civ., a căror dispozițiune se aplică numai la contestațiunile ce se fac de cei vătămăți cu ocazia executării unui titlu executor.

2° Dreptul terțiului care pretinde că este proprietar indiviz asupra unei porțiuni din averea vândută, nu este perdut prin faptul că nu a făcut contestație contra ordonanței de adjudecare în termenul de 20 de zile prevăzut de art. 525 pr. civ., el putând face acțiune pe cale principală pentru revendicarea dreptului ce pretinde că are în termen de cinci ani dela executarea ordonanței de adjudecare conform art. 568 pr. civ.

Curtea,

Asupra apelului făcut în termen de Barbu Catană, din comuna Gușoeni, județul Vâlcea, contra sentinței civile a tribunalului Vâlcea, secția I, No. 107 din 20 Martie 1914 ;

Având în vedere că, în speță, este contestația făcută la prima instanță de intimata în apel Elena N. Fulgulescu, tot din comuna Gușoeni, contra executării ordonanței de adjudecare a tribunalului Vâlcea No. 17 din 1905, investită cu titlu executor, depusă în executare de către apelantul Barbu Catană, spre a fi pus în posesiunea unei bucăți de pământ, loc de casă cu construcțiile aflate pe el și zece rânduri vie, situate în comuna Amărești, cătunul Gușoeni, în mărimea și cu limitele prevăzute în sentința apelată și în ordonanța de adjudecare, avere fostă a debitorului Nicolae Stancu Badea, și cumpărată la licitație publică de către apelantul Barbu Catană, prin menționata ordonanță de adjudecare ;

Având în vedere că intimata Elena N. Fulgulescu, își întemeiază contestația pe motiv că rău au fost vândute imobilele arătate în ordonanța de adjudecare la licitație publică ca fiind avere escluzivă a fratelui ei, debitorul Nicolae Stancu Badea, căci în realitate aceste imobile fac parte din averea rămasă dela tatăl lor Stancu Badea Călugărița, pe urma căruia au rămas cinci copii ca moștenitori, între care este și contestatoarea, și cu toții o stăpânesc în indiviziune, astfel că nu se putea urmări și vinde până ce mai întâiu nu se provoacă partajul spre a se determina partea debitorului ;

Având în vedere că tribunalul prin sentința apelată a admis contestația ca fondată și a anulat actele de executarea ordonanței de adjudecare ;

Ascultând pe avocatul apelantului care a ridicat astăzi înaintea Curței incidentul că contestația ce intimata a ridicat la tribunal este tardivă, pe motiv că conform art. 525 pr. civ., urma să facă contestația cu 20 de zile înainte de ziua fixată pentru vânzarea averei, iar nu în contra ordonanței de adjudecare;

Considerând că, în adevăr, după dispozițiunile art. 525 din procedura civilă opozițiile ce se fac în contra unei urmăriri imobiliare, sau din partea debitorului, ori a creditorilor săi, sau din partea celor de al treilea care intervin, sau pentru a se anulă urmărirea, sau pentru revendicarea ori păstrarea unui drept de proprietate sau a ori cărui alt drept asupra imobilelor urmărite, se vor face prin cerere înscris către tribunalului prin care s'a făcut urmărirea și nu vor putea fi făcute de cât cu cel puțin 20 de zile înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provizorie;

Că, așa fiind, și intimata deși terță persoană, dar nefăcând contestație la urmărire și vânzare cu 20 de zile înainte de adjudecarea provizorie, după cum se cere imperios prin art. 525 din procedura civilă, contestația ce a făcut în contra executării ordonanței de adjudecare, este tardivă și urmează să fie respinsă ca atare neputându-și avea aplicațiunea în speță dispozițiunile art. 399 și următorii din procedura civilă, după care contestațiile se pot face până la încheierea ultimului act de executare, de oarece când e vorba de urmăriri imobiliare se aplică dispozițiunile speciale prevăzute în această materie de art. 525 pr. civ., iar art. 399 și următorii din procedură, se aplică numai la contestațiunile ce se fac de cei vătămăți cu ocazia executării unui titlu executor;

Considerând că, dacă nu s'a făcut contestație în contra ordonanței de adjudecare în termenul de 20 de zile prevăzut de art. 525 pr. civ., dreptul intimatului care pretinde că este proprietară indiviză asupra unei porțiuni din averea vândută, nu este pierdut, dânsa putând face acțiune pe cale principală pentru revendicarea dreptului ce pretinde că are, în termen de cinci ani dela executarea ordonanței de adjudecare, conform art. 568 pr. civ.;

Că, deci, incidentul de tardivitatea contestațiunii ridicat de apelant este fondat și urmează a fi admis;

Considerând că apelantul a cerut cheltueli de judecată și fiindcă dânsul a făcut cheltueli cu tim-

brele apelului și ale procedurii cum și cu plată de onorar la avocat, Curtea în aprecierea sa fixează aceste cheltueli la suma de două sute lei și urmează a obliga pe intimată ca să-i plătească această sumă, plus taxele de executare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Th. Ant. Brăiloiu, admite apelul, etc.

Semnați: Al. Radian, Th. Ant. Brăiloiu, C. Hamangiu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI CONSTANȚA

Audiența dela 25 Noembrie 1914

Președinta d-lui Anton P. Rădulescu, judecător

Eufrosina Rădulescu cu Ministerul de finanțe

LEGEA DE CONSTATARE ȘI PERCEPERE. — NEDECLARAREA SUPRAFEȚEI EXACTE A MOȘIEI ÎN CURSUL PERIODULUI FISCAL. — DACA CONSTITUE O CONTRAVENȚIE. — ART. 91 ȘI 52 LEGEA CONST. ȘI PERCEP.

LEGEA DE CONSTATARE ȘI PERCEPERE. — ROLURI. — MODIFICARE. — TITLURI LEGALE DE ÎMPLINIRE.

1° Faptul proprietarului care cu ocaziunea arendărei moșiei prevede în contractul de arendă intervenit în cursul periodului cincinal o suprafață mai mică, nu constituie contravenția prevăzută de art. 91 din legea de constatare și percepere, întrucât acest articol pedepsește cu amenziile prevăzute în art. 92 din aceeași lege, numai pe proprietarul care nu declară autorității financiare noul contract.

2° Potrivit art. 52 din legea de constatare și percepere, rolurile odată stabilite și trecute prin toate gradele jurisdicțiunii speciale fiscale nu pot fi modificate, în cursul periodului fiscal, decât numai atunci când se descoperă noi baze impozabile, ele formând pentru casele publice un titlu legal de împlinire pe întregul period de cinci ani.

No. 463. — S'au prezentat oponenta prin d-l avocat Iuliu Dragomirescu; iar administrația financiară, prin d-l șef de secție.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția făcută de Eufrosina D. Rădulescu, în contra sentinței acestui tribunal cu No. 391 din 1914, prin care s'a respins ca nesustținut apelul în contra procesului-verbal de impunere din 10 Decembrie 1913, al perceptorului fiscal al circumscripției 23 Enghez, aprobat de ministrul de finanțe prin decizia No. 169606 din 1914;

Având în vedere concluziunile părților și actele din dosar;

Având în vedere că din procesul-verbal apelat se constată următoarele :

Eufrosina Rădulescu, care reprezintă pe moștenitorii defunctului Dumitru Rădulescu, prin contractul de arendare autentificat de tribunalul Iifov, secția de notariat, sub No. 8591 din 1912, a arendat la 16 Mai 1912, d-lor Aurelian I. Butu și Marin I. Andrei 860 hectare teren din moșia Cassicci, pendinte de comuna Enghez, pe termen de 5 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1913, cu preț de 25 lei anual de fiecare hectar și încunoștiințând fiscal, percepătorul circumscripției 23 Enghez, cercetând rolurile o găsește la art. 196 cu fonciera pentru 754 hectare, iar la art. 269 cu fonciera pentru 65 hectare, 7938 m. p., deci în total cu fonciera pentru 819 hectare și 7938 m. p. teren.

Față de aceste constatări găsește că oponenta a comis contravenția prevăzută de art. 91 din legea de constatare și percepere, prin faptul că la recensământul general n'a declarat adevărata suprafață a moșiei de 860 hectare, ci numai 820 hectare sustrăgându-se încă dela trimestru Octombrie 1910, cu plata foncierii pentru 40 hectare teren, apoi făcând în contra oponentei aplicația art. 92 și 93 din legea de constatare și percepere, a condamnat-o prin procesul-verbal apelat la suma de 517 lei, 50 bani, care reprezintă 172 lei și 50 de bani, impozitul fonciar pe 3 ani, calculat la venitul de 22 lei hectarul, socotit la 61, 2 bani la sută asupra venitului de 884 lei și 55 bani, pentru cele 40 hectare, 172 lei și 50 bani, zecimele aferente, iar 172 lei și 50 bani amendă egală cu jumătatea din totalul impozitului și contra procesului-verbal oponenta a introdus apel în termen și s'a respins ca nesuștinut prin sentința No. 391 din 1914, atacată cu opoziția de față.

Având în vedere că oponenta astăzi în instanță invoacă ca motive de apel și opozițiune în prim loc că nu e vorba de o contravențiune, de oarece baza impozabilă a fost contractul de arendare în vigoare la recensământul general, când s'a stabilit respectiv suprafața de comisiunile de impunere și jurisdicțiunile superioare la 820 hectare, prin urmare având contract de arendă pentru 820 hectare, instanțele fiscale au confirmat acea impunere printr'o decizie definitivă cu autoritate de lucru judecat și dar nu se mai poate face schimbarea rolurilor în cursul periodului cincinal, și în al doilea rând că nu e vorba de o contravenție, deoarece art. 13 din legea impo-

zitului pedepsește pe contribuabilul care prin acte iconomice arată un venit mai mic decât venitul real și fiscal nu a dovedit asta ;

Considerând că, după dispozițiunile art. 51 din legea de constatare și percepere, rezultă că rolurile de împlinirea dărilor alcătuite după terminarea comisiunilor de apel formează pentru casele publice un titlu legal de împlinire pentru întreg periodul de 5 ani, și deciziunile pe temeiul cărora sunt întocmite au putere de lucru judecat ;

Că potrivit art. 52 din acea lege, un impozit odată stabilit în roluri urmează să fie aplicat în tot cursul periodului cincinal ;

Având în vedere că, deși se constată din cuprinsul actului de arendare că întinderea moșiei este de 860 hectare, adică cu 40 hectare mai mult decât a fost impusă în roluri, totuși acest caz nefiind prevăzut de art. 52 mai sus citat între cele pentru care în cursul periodului ar putea majora impunerea, impunerea la taxă și amenda făcută de fisc prin procesul-verbal apelat este făcută cu călcarea dispozițiunilor art. 51 și 52 din legea de constatare și percepere și ca atare procesul-verbal cată a fi anulat.

Pentru aceste motive, admite opoziția, etc.

Semnați : Anton P. Rădulescu, Ion I. Epureanu.

JUDECĂTORIA OCOL. II RURAL BAZARGIC

Audiența dela 20 Octombrie 1914

Judecător, St. Gurău

Gheorghe Mitef cu Cassa Pădurilor

ANEXIUNE. — CONFLICT ÎNTRE DOUĂ LEGI. — DELICT SILVIC. — PRESCRIPTIUNE. — ART. 595 PR. PEN.

Prin faptul anexiunei Dobrogei-Noui, Statul Român devenind succesorul și în consecință continuatorul Statului bulgar, urmează că conflictul dintre cele două legi, română și bulgară, e un conflict de legi în timp, ca atare un conflict între o lege veche (cea bulgară) și între cea nouă (cea română), iar nu un conflict în spațiu, căci legea bulgară nu poate fi considerată în nici un caz ca o lege străină pentru acest teritoriu față de legea română.

Prin urmare, în cazul unui conflict de legi penale în materie de prescripțiune, se aplică întotdeauna legea cea nouă la prescripțiunile în curs, respectându-se cea veche numai pentru prescripțiunile definitiv îndeplinite sub dânsa.

No. 481. — S'au ascultat : d-l avocat Moscu, din partea contravenientului, cum și d-l avocat al Statului Bonifaciu Roman, din partea Cassei pădurilor.

Judecata,

Asupra apelului făcut de contravenientul Gheorghe Mitef, din satul Balagea, comuna Ai-Osman, în contra încheerii No. 2792 din 1910 a șefului sil-

vic, prin care este condamnat la lei 65,20 amendă și lei 32,60 valoarea materialului, aceasta în baza art. 66 din legea bulgară asupra pădurilor și anume pentru faptul că a desrădăcinat și arat o suprafață de 440 m. p. din pădurea satului Balagea;

Având în vedere referatul d-lui C. D. Atanasiu, translatorul oficial al acestei judecătorești, despre conținutul dosarului bulgar referitor în cauză cu No. 784 din 1911;

Având în vedere concluziunile d-lui avocat al statului, ca reprezentant al Casei pădurilor, cum și susținerile apelantului în apărarea sa;

Având în vedere, că apelantul susține în apărarea sa, că faptul de contravențiune ce i se impută s'a prescris, fiind trecut mai bine de un an dela data ultimei acțiuni a organelor judecătorești și anume dela data de 13 Martie 1912, prevăzută în referatul translatorului;

Considerând că acțiunea publică, fiind deschisă sub dominațiunea bulgară și continuată azi sub dominațiunea română, urmează a se examina dacă prescripțiunea are a fi constatată conform dispozițiilor cuprinse în codul penal bulgar sau după legea de procedură penală română;

Considerând că prin faptul anexiunii Dobrogei-Noui, Statul român a devenit succesorul și în consecință continuatorul Statului bulgar; că, așa fiind, conflictul ce s'a ivit și se ivește și acum între cele două legi, română și bulgară, e un conflict de legi în timp, ca atare un conflict între o lege veche (cea bulgară) și între legea nouă (cea română), iar nu un conflict în spațiu, căci legea bulgară nu poate fi considerată în niciun caz ca o lege străină pentru acest teritoriu, față cu legea română;

Că, fiind așa, urmează a se decide în acest conflict de legi în timp: care dintre cele două legi, cea veche bulgară sau cea nouă română, trebuie a se aplica în materie de prescripțiune?

Considerând că, privitor la această chestiune sunt în doctrină vreo patru sisteme, (soluțiuni) ce se pot aplica; că, între aceste sisteme cel mai acreditat, pe care și jurisprudența l'a confirmat, este că în cazul unui conflict de legi penale în materie de prescripțiune, să se aplice în totdeauna legea cea nouă la prescripțiunile în curs, respectându-se legea cea veche numai pentru prescripțiunile deja definitiv împlinite sub dânsa; că, motivele ce au condus la această soluțiune sunt între altele: 1) că, legiuitorul a considerat prescripțiunea ca o chestiune de formă, dovadă că este tratată în procedura penală; și 2) un argument de text: art. 602 din procedura penală română, care prevede că toate procesele să se instruiască și să se judece după dispozițiunile acestui codice;

Că, dar, față cu aceste considerațiuni, urmează a aplica legea nouă (care este legea română de procedură penală);

Considerând că atât după legea română de procedură penală (art. 695 pr. pen.), cât și după legea

bulgară (art. 72 al. 5, c. pen., bulgar) acțiunea publică, precum și acțiunea privată în materie de contravențiuni se prescrie printr'aceleși termen de un an împlinit, socotit din ziua în care s'a comis contravențiunea, cu deosebire că după legea română orice acțiune din partea organelor judecătorești nu întrerupe cursul prescripțiunii cât timp nu a intervenit o sentință de condamnare, pe când după legea bulgară orice acțiune (cercetare sau lucrare) din partea organelor judecătorești întrerupe prescripțiunea (a se vedea art.75 din legea penală bulgară);

Considerând că faptul ce se impută apelantului constituind o simplă contravențiune, calificată astfel atât de art..... din legea bulgară asupra pădurilor, cât și după clasificarea făcută de codul penal bulgar (care consideră ca contravențiuni toate infracțiunile ce se pedepsesc cu amenzi), el se prescrie potrivit art. 595 din procedura penală printr'un an împlinit din ziua în care s'a comis;

Considerând că, în speță, dela data săvârșirii contravențiunii, 16 August 1910, și până astăzi fiind trecuți aproape patru ani de zile fără să fi intervenit nici o sentință de condamnare, contravențiunea este deci prescrisă conform art. legii române;

Că, chiar dacă am aplica legea bulgară încă contravențiunea se constată că este prescrisă; că în adevăr ultima lucrare a judecătorului, care a întrerupt prescripțiunea, fiind la 13 Martie 1912, după cum se constată din referatul translatorului, dacă socotim timpul ce s'a scurs dela această dată și până astăzi, constatăm că a trecut mai bine de un an;

Considerând că în tot acest interval, dela data ultimei lucrări judecătorești în acest proces și până azi, au intervenit două dispozițiuni cari au suspendat cursul prescripțiunii și anume: 1) decretul cu data de 17 Decembrie 1912 al M. S. Regelui Ferdinand I al Bulgarilor, publicat în *Monitorul Oficial* bulgar («Darjaven Vestnik») No. 286 din 1912, prin care decret s'a dispus că încetează cursul prescripțiunii penale pe timpul dela 17 Septembrie 1912 și 14 Septembrie 1913; și 2) art. 96 din legea de organizare a Dobrogei-Noui, care dispune suspendarea prescripțiunilor în curs dela data de 28 Iunie 1913 și până la 1 Noembrie 1913;

Considerând că, fără a ține seamă de timpul cât a durat suspendarea dela 17 Septembrie 1912 și până la 1 Noembrie 1913, dacă socotim numai timpul scurs dela 13 Martie 1912, data ultimei lucrări judecătorești, și până la 17 Septembrie 1912, data decretului de suspendare, avem 6 luni de zile; la acest timp dacă mai adăugăm cel scurs dela 1 Noembrie 1913, data încetării suspendării și până la 20 Septembrie 1914, data referatului translatorului, care este prima lucrare cu caracter judecătoresc după aceea dela 13 Martie 1912, timp care este de 11 luni, avem în total un an și cinci luni, deci mai mult de un an cât cere legea bulgară;

Că așa fiind, urmează a se declara prescrisă acțiunea publică de față, apărându-se contravenientul atât de amendă cât și de despăgubire civilă.

Pentru aceste motive, declară prescrisă acțiunea publică.

Semnat: Șt. Gurău.